

Nr 184.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående pension åt landshövdingen S. H. Kvarnzelius; given Stockholms slott den 13 mars 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Felix Hamrin.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Hamrin, anför:

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har landshövdingen i Kopparbergs län Svante Herman Kvarnzelius gjort framställning i syfte att i fråga om rätt till pension få tillgodoräkna sig tid, varunder han före tillträdet av sin befattning såsom landshövding innehåft förordnande såsom statens förlikningsman för medling i arbetstvister.

Landshövding Kvarnzelius, som är född den 13 november 1864 och således den 13 november innevarande år uppnår stadgad pensionsålder, utnämndes till landshövding den 28 augusti 1922. Före sistnämnda tidpunkt hade han alltsedan den 1 januari 1907 oavbrutet innehaft förordnande såsom statens förlikningsman för medling i arbetstvister.

I anledning av en utav Kvarnzelius tidigare hos statskontoret gjord ansökning om pension har nämnda ämbetsverk genom beslut den 26 februari 1931 funnit Kvarnzelius — enär han vid uppnående av pensionsåldern icke kunde räkna fulla tio år i statstjänst — icke äga rätt till pension enligt civila pensionslagen. I skrivelse härom anförde *statskontoret* följande:

Beträffande frågan om tillgodoräkning såsom tjänstår för pension enligt civila pensionslagen av tiden för förordnande såsom förlikningsman skulle det visserligen kunna förefalla, som om förlikningsmansförordnande vore att hänföra till anställning, jämförlig med befattning i statstjänst, och att alltså, enligt 3 § e) i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 456) med bestämmelser för vissa tjänstemän vid statsdepartement och andra till den civila statsförvaltningen hörande verk i fråga om rätt till pension, tiden för sådant förordnande skulle kunna räknas såsom tjänstår för pension. Med hänsyn till vad som rörande förlikningsmännens ställning anförts i Kungl. Maj:ts framställning till 1906 års riksdag om anslag för medling i arbetstvister (prop. nr 85) måste dock enligt statskontorets mening förlikningsmansförordnandet anses innefatta ett uppdrag, visserligen i statens tjänst men ej av beskaffenhet att konstituera befattning i statstjänst i den bemärkelse, som i nämnda lag enligt dess grunder avsåges. Statskontoret ansåge sig därför icke kunna räkna Kvarnzelius tillgodo denna tid såsom tjänstår för pension enligt den civila pensionslagen.

Vid sådant förhållande och då Kvarnzelius, som den 28 augusti 1922 utnämndes till landshövding, alltså vid uppnående den 13 november 1931 av den levnadsålder av 67 år, då skyldighet inträdde att avgå från landshövdingsbefattningen, icke kunde räkna fulla tio år i statstjänst, funne sig statskontoret icke kunna mot stadgandet i 7 § av förenämnda lag tillerkänna honom någon pension vid avgången ur tjänst.

Över nu föreliggande, av Kvarnzelius hos Kungl. Maj:t gjorda framställning, har statskontoret den 5 mars 1931 avgivit infordrat utlåtande och därvid anført följande:

Att, såsom sökanden begärde, utverka riksdagens medgivande därtill, att tiden, under vilken han innehaft förordnande såsom förlikningsman, finge tillgodoräknas honom såsom tjänstår för pension, kunde statskontoret för sin del icke förorda med hänsyn till de svåröverskådliga konsekvenser, som ett sådant medgivande skulle kunna medföra. Däremot ville statskontoret med hänsyn till sökandens omfattande verksamhet för statens räkning föreslå, att pension från allmänna indragningsstaten till skäligt belopp bereddades sökanden, när han inom kort lämnade landshövdingtjänsten.

Jämte framhållande att sökanden, vid bifall till ansökningen, skulle för 24 tjänstår erhålla en avkortad pension, motsvarande $\frac{2}{35}$ av det för honom gällande pensionsunderlaget av 9,996 kronor eller alltså 6,864 kronor, ville

statskontoret för sin del såsom lämpligt och skäligt belopp i detta fall förorda 6,000 kronor.

Statskontoret har i enlighet med vad sålunda anförts hemställt, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att Kvarnzelius finge från och med dagen näst efter den, då han efter uppnådd levnadsålder av 67 år erhöle avsked, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta pension till belopp av 6,000 kronor för år räknat.

Såsom av det anförda framgår, har statskontoret ansett, att den tid av över 15 år, varunder landshövding Kvarnzelius före utnämningen till landshövding tjänstgjort såsom statens förlikningsman för medling i arbetstvister, icke kan tillgodoräknas honom i pensionshänseende. Då vid sådant förhållande Kvarnzelius vid pensionsålderns inträde ej innehar fulla tio tjänstår, har ämbetsverket funnit honom ej vara berättigad till pension enligt bestämmelserna i civila pensionslagen. Med hänsyn till Kvarnzelius' omfattande verksamhet för statens räkning har statskontoret emellertid förordat, att genom särskilt beslut av riksdagen en pension å 6,000 kronor måtte beredas honom.

I betraktande av det värdefulla och gagnarika arbete, som landshövding Kvarnzelius under en lång följd av år nedlagt på olika områden i det allmännas tjänst, finner jag det vara naturligt, att Kvarnzelius, vilken innehar med pensionsrätt förenad befattning, kommer i åtnjutande av pension, ehuru antalet tjänstår i hans egenskap av landshövding ej uppgår till vad som enligt civila pensionslagen erfordras för att pensionsrätt skall inträda. Jag tillstyrker alltså statskontorets förslag och ansluter mig jämväl vad angår pensionens belopp till dess ståndpunkt.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att landshövdingen i Kopparbergs län Svante Herman Kvarnzelius må från och med dagen näst efter den, då han efter uppnådd levnadsålder av 67 år avgår från sin befattning, under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 6,000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Vid protokollet:
Olga Gjörloff.

